

DOBRA PRAKSA ČRPANJA EVROPSKIH SREDSTEV

Damir Huremović, ZEOS d.o.o.

- Osnovni podatki od družbi ZEOS d.o.o.
- Kaj so evropska sredstva in prioriteta področja
- Nekateri izmed pomembnejši finančni mehanizmi
- Običajen postopek pridobiva sredstev
- Prednosti in slabosti EU projektov
- ZEOS in črpanje sredstev
- vprašanja in diskusija

- Neprofitno delovanje
- ustanovljena 2005 s strani proizvajalcev na podlagi Direktive OEEO
- Deluje v kontekstu proizvajalčeve razširjene odgovornosti
- Izpolnjuje okoljske obveznosti proizvajalcev, pridobiteljev in uvoznikov električne in elektronske opreme v Sloveniji
- Razvijanje in širjenje mreže zbiranja e-odpadkov
- Ozaveščanje
- Hčerinsko podjetje Eko-Sistem d.o.o., v Sarajevu

ZEOS d.o.o. leto 2023 v številkah

- 4 sheme
- **11.017.106** kg prevzetih e-odpadkov
- **98.894** kg zbranih in prevzetih prenosnih baterij in akumulatorjev
- **126.570** kg zbranih in prevzetih nagrobnih sveč
- **7.384** kg zbranih in prevzetih industrijskih baterij in akumulatorjev
- **180** ozaveščevalnih dogodkov in aktivnosti
- **1.270** objav v medijih

- evropska sredstva, javna sredstva, EU sredstva, sofinanciranje....
- nepovratna sredstva (Uredba o finančnih pravilih EU)
- „*finančni prispevek evropskih institucij v obliki donacij oziroma (so)financiranja projektov z namenom doseganja različnih strateških ciljev EU*“
- različna prioriteta področja

Evropska sredstva – strateški cilji

- **Spodbujanje gospodarske rasti in ustvarjanje delovnih mest:**
 - EU financira projekte, ki pomagajo ustvarjati nova delovna mesta in spodbujajo gospodarsko rast, zlasti v manj razvitih regijah
- **Izboljšanje infrastrukture:**
 - sredstva se namenjajo za izboljšanje transportne, energetske, okoljsko sprejemljivejše in digitalne infrastrukture, kar prispeva k boljši povezanosti in učinkovitosti znotraj EU
- **Podpora raziskavam in inovacijam:**
 - EU financira projekte, ki spodbujajo raziskave in razvoj novih tehnologij, kar prispeva k tehnološkemu napredku in konkurenčnosti evropskega gospodarstva

Evropska sredstva – strateški cilji

- **Varstvo okolja in boj proti pomembnim spremembam:**
 - financirajo se projekti s področja trajnostnega razvoja, varstva okolja in zmanjšanja emisij toplogrednih plinov
- **Socialna vključenost in zmanjševanje neenakosti:**
 - EU podpira projekte, ki prispevajo k socialni vključenosti, zmanjševanju revščine in izboljšanju življenjskih pogojev najbolj ranljivih skupin prebivalstva
- **Digitalna preobrazba:**
 - spodbujanja digitalizacije in uvajanja novih tehnologij v obstoječe procese

Glavni finančni mehanizmi

- LIFE - Program za okolje in podnebne ukrepe
- Obzorje Evropa (Horizon Europe)
- Interreg – čezmejno sodelovanje
 - SI-AT, SI-HR, SI-HU Alpine Space, Balkan –Mediteran, <https://interreg.eu/>
- EIT RawMaterial
- Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)
- Norwaygrants – blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje
- https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding_sl

Postopek pridobivanja sredstev

1. Analiza stanja in procesov
2. Definiranje idejnega koncepta
3. Iskanje projektnih partnerjev
4. Iskanje ustreznega razpisa
5. Prijava projektne predloga
6. Oddaja predlog projekta
7. Izbira in podpis pogodbe
8. Izvedba projekta in tekoče poročanje
9. zaključek projekta in končno poročanje

Postopek pridobivanja sredstev

- **Analiza stanja in procesov:**
 - temeljit pregled stanja in procesov v organizaciji.
 - iskanje omejitev, pomanjkljivosti, priložnosti oziroma ozkih grl, ki imajo največji vpliv na delovanje organizacije.
 - seznam potencialnih aktivnosti oziroma jasno opredeliti srednjeročno vizijo organizacije.

Postopek pridobivanja sredstev

- **Definiranje idejnega koncepta:**

- naj bo v obliki kratkega in preglednega dokumenta, iz katerega je razvidno:
 - vrsta projekta (infrastrukturni, know-how, zaposleni, ozaveščanje ...),
 - ozadje projekta (obstoječe stanje, zakaj je projekt potreben),
 - namen in obseg projekta (kaj je glavno gonilo projekta, v kakšnem obsegu),
 - rezultati projekta (kaj so glavni rezultati oziroma cilji projekta),
 - pričakovani učinki (kakšne učinke oziroma vpliv ima projekt po koncu trajanja),
 - kaj je potrebno za projekt (katera oprema, koliko in kakšen kader, podizvajalci),
 - časovni okvir projekta (bo trajal mesece ali leta),
 - finančni okvir projekta (kakšna bo približna vrednost projekta).

Postopek pridobivanja sredstev

- **Iskanje projektnih partnerjev:**
 - potrebna oprema, infrastruktura, kader, znanje ali izkušnje
 - običajno podana zahteva, da mora pri projektu sodelovati več partnerjev (še posebej Interregi)
- **Iskanje ustreznega razpisa:**
 - Pozorno prebrati specifične pogoje in merila upravičenosti
 - Upravičenost stroškov (kompetence, opreme)
 - Ciljne skupine (velika podjetja, srednja in mala podjetja, javne institucije, nevladne organizacije ...),
 - Upravičene regije (na primer samo vzhodna Slovenija)

Postopek pridobivanja sredstev

- Priprava projektne predloga (izpolnjevanje prijavnice):
 - Dvostopenjski
 - Enostopenjski
- Oddaja predloga projekta:
 - Prijavitelj odda predlog preko portala
 - Priloge (izračuni, opis podjetja, pisma podpore, mape...)
- Izbira in podpis pogodbe:
 - dopolnitve, dokazila, izjave korekcije
 - priprava in podpis pogodbe o (so)financiranju

Postopek pridobivanja sredstev

- **Izvajanje projekta in tekoče poročanje:**
 - Izvajanje v dogovorjenem obsegu
 - doseganje mejnikov (milestones) in oddajanje izročkov (deliverables)
 - ustrezno arhiviranje vse dokumentacije
 - periodično poročanje
- **Upoštevanje ostalih zahtev razpisa/pogodbe (logotipi)**
 - Zaključek projekta in končno poročanje:
 - priprava končnega poročila in priložiti vso relevantno dokumentacijo (ponudbe in računi, zapisniki, pogodbe, podpisane časovnice, fotodokazila ...)
 - Hranjenje dokumentacije vsaj še 5 let (včasih več)

Prednosti in slabosti

- dostop do strokovnega znanja,
 - mreženje in izmenjava znanj,
 - krepitev kadrovskih zmogljivosti,
 - nove tehnologije in poslovni modeli,
 - povečanje prepoznavnosti,
 - finančna optimizacija in povečanje konkurenčnosti.
- strogi pogoji in kompleksnost postopka,
 - dolgotrajnost postopkov,
 - tveganje neuspeha,
 - birokracija in arhiviranje.

- Dva ključna pogoja:
 - Projekt mora biti koristen do te mere, da se v skrajnem primeru financira iz lastnih sredstev.
 - Projekt mora imeti posreden ali neposreden (pozitiven) vpliv na osnovno dejavnost podjetja.
- Delitev po namenu
 - **ozaveščanje** – informiranje in spreminjanje navad prebivalcev
 - **oprema / infrastruktura** - predvsem oprema in prostor za zbiranje OEEO
 - **znanje / tehnologija** - izboljšanje procesov zbiranja in reciklaže, digitalizacija
 - **kadri in kompetence** - predvsem usposabljanje in razvoj kompetenc

Life slovenska OEEEO kampanja

- LIFE10 INF/SI/000139, 2011 - 2013

- projekt sta sofinancirala Evropska komisija (50 %) in Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (20 %) v sklopu programa LIFE+
- Dolgoročno ozaveščanje ciljnih skupin glede ustreznega ravnanja z OEEEO
- Vrednost cca. 0.6 milijonov €
- 210 vzgojno-izobraževalnih zavodov
- 89 občin

Life gospodarjenje z e-odpadki

- LIFE14 GIE/SI/000176, 2016 – 2020

- projekt sta sofinancirala Evropska komisija (60 %) ter Ministrstvo za okolje in prostor RS (10 %) v sklopu programa LIFE
- vzpostavitev potrošniku prijazne mreže zbiranja e-odpadkov
- Vrednost cca. 1,8 milijona €
- 730 uličnih zbiralnikov
- 71 zelenih kotov
- 135 mobilnih zbiranj

- **AWARE educating for waste recycling, 2019 - 2020**
 - Projekt je sofinancirala Evropska komisija v sklopu programa EIT Raw Materials
 - 8 partnerjev iz petih držav.
 - izobraževanje učiteljev in šolskih otrok z namenom povečati količino in deleže ločeno zbranih e-odpadkov
 - 2.800 ozaveščenih otrok skupaj z učitelji

- št. projekta 958448, 2021 - 2025
 - projekt sofinancira Evropska komisija v sklopu programa Obzorja 2020
 - Cilj projekta je omogočiti preprost pretok podatkov in informacij, ki spremljajo aparat od zasnove do končne reciklaže
 - Vrednost cca. 8 milijonov €
 - 31 partnerjev iz 12 ih držav
 - CircThread platforma (DPL)

- št. projekta 20090, 2021 - 2024
 - projekt sofinancira Evropska komisija v sklopu programa EIT Raw Materials
 - naslavljanje tematike recikliranja permanentnih magnetov, ki vsebujejo elemente redke zemlje
 - Vrednost cca. 2,5 milijona €
 - 11 partnerjev iz 6-ih držav

INSPIRES

- Št. 101104443 – LIFE22-PLP-BE-LIFE-ECOSWEEE, 2023 -2025
 - projekt sofinancira Evropska komisija v sklopu programa LIFE 2021-2027
 - v praksi preizkusiti različne metode in motivacijske iniciative za povečanje količine ločeno zbrane male OEEO
 - Vrednost cca. 0,8 milijona €
 - 12 partnerjev iz 10 ih držav
 - „buy-back“ sistem

Life Spodbujamo e-krožno

- ID projekta: LIFE18 GIE/SI/000008
 - projekt sofinancirata Evropska komisija (55 %) in Ministrstvo za okolje in prostor RS (20 %) v sklopu programa LIFE.
 - ozaveščanje ciljnih skupin (potrošniki, gospodinjstva, občani) in deležnikov o pomembnosti prehoda na krožno gospodarstvo, spreminjanje njihovih navad ter spodbujanje sprememb pri njihovem ravnanju z rabljenimi aparati.
 - Vrednost cca. 2,2 milijona €

Zbornica komunalnega gospodarstva

TSD, d.o.o.

**SPODBUJAMO
E-KROŽNO**

Life Spodbujamo e-krožno

Knjižnica reči

Skupnosti souporabe

izmenjevalnica

Life Spodbujamo e-krožno

Kotički ponovne uporabe

Akcije zbiranja OEEO

ozaveščanje

Life Spodbujamo e-krožno

Spodbujanje popraviljanja

Novi krožni poslovni modeli

Life Spodbujamo e-krožno

Life Spodbujamo e-krožno

ZEOS

13. konferenca
komunalnega
gospodarstva

Diskusija

